

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Žinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

Lisi

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: K 200.—

Za Jugoslavijo

celoletno: 24 Din.

polletno: 12 „

četrletno: 6 „

Leto II.

Dunaj, 25. januarja 1922.

Št. 4.

Papež Benedikt XV.

Dne 22. t. m. ob 6 uri zjutraj je umrl sv. oče Benedikt XV. Že par dni so prihajale iz Rima zelo vznemirljive vesti. To, česar se je ves katoliški svet bal, se je zgodilo — papeža ni več. Nad Vatikan in katoliške narode se je vlegla žalost. Umrl je najbolj dosledni in najbolj človekoljubni mož v sedmanjem neznačajnem in s sovraštvom prepojenem svetu.

Kratka je bila doba njegovega vladanja. Niti osem let ne obsega. A to, kar je v tej kratki dobi od 3. septembra 1915, ko je bil izvoljen, do 22. januarja 1922, ko je za vedno zatisnil svoje oko, vstvaril, to bo preživelo stoletja. Seme njegove besede, njegovih nauk in nazorov bo vzkliklo še le pozneje in rodilo sad. Vsak, ki je zasledoval svetovno vojno in njene grozote, ki je v časopisju in knjigah bral izbruhe sovraštva, je v urah obupa nad človeško zlobo, našel nove vere v človeka v besedah in delu sv. očeta Benedikta XV.

V težki dobi je krmaril Petrovo ladjo. Ko je stopil vanjo kot vodja in poveljnik, je bil svet v ognju. Na zapadu so grmeli topovi, gališka zemlja je bila potoka krvi. Prvo, kar je imel Benedikt XV. povedati svetu, je bila prošnja: Sklenite mir! Ljudje ste, vsi otroci enega očeta in zato bratje in sestre. Mir in sprava naj bo med vami. Mogočnejši tega sveta so na njegovo prošnjo odgovorili s tem, da so tirali vedno več ljudi v vojni vrtinec. Na vse načine se je trudil sv. oče preprečiti vojno med Avstrijo in Italijo. Nise mu posrečilo. Ljudje so bili blazni sovraštva. Ko je Benedikt XV. videl, da tistih, ki imajo usodo narodov v rokah, ne pripravi do tega, da bi sklenili mir, je njegovo očeto srce začelo misliti na to, kako bi olajšal gorje vjetnikom in bedo stradalcev. Zgodovina bo enkrat pisala o tem in to, kar je storil sv. oče od prvega trenutka vladanja

do zadnjega zdihljaja bo nov dokaz, da je katoliška cerkev božje delo in papež vredni naslednik tistega, ki je rekel: „Pridite k meni vsi, ki trpite, ste ubogi in zatirani, jaz vas bom okrepčal“. Z mislijo na mir je Benedikt XV. umrl: „Radi damo življenje za svetovni mir“. S to besedo na ustnicah je prestopil prag večnosti.

Zadnji trije papeži so bili kakor svetilnik sredi temnih dni. Leo XIII. je pokazal smernice, kako rešiti socialno vprašanje. Pij X. je pokazal potrebo notranje obnove človeštva s pomočjo presv. evharistije, Benedikt XV. pa je dal popolnoma novo smer mednarodnemu pravu. Tega sedaj še ne čutimo, ker vsaka misel potrebuje časa, da dozori. Da se svet zaveda, kaj je z Benediktom XV. izgubil, kaže splošna žalost, ki jo je povzročila njegova smrt.

Papeži morajo iti pot vsega minljivega, osebe prihajajo in zopet odhajajo. Cerkev pa ostane in z njo narodi, ki se je oklepajo in žive v njenem solncu in njeni senci.

Cenjenim donisniko!

Ponovno prosimo, da pošiljate dopise na spredaj označeni naslov. Urednik je g. Žinkovský. Na njega pošiljajte. Korošci samo korigirajo, popravljajo, enkrat ta, potem zopet drugi. Če na te svoje znanke pošiljate, se dopisi lahko izgube, ker vseh številčk ne popravlja eden in isti. Če dopis ni nujen, ga lahko pošljete tudi pol. društvu. Tam se vrši glavno delo.

Uredništvo.

Nemška politika.

Stari so imeli pregovor: „Kogar hočejo bogovi pogubiti, tistega vdarijo s slepoto“. Če zasledujemo nemško politiko, dobimo utis, da so Nemci, predvsem koroški vdarjeni s kurjo slepoto. Ali pa je sploh to politika, kar ti ljudje uganjajo? Ali imajo kako smernico? Ali pa ži-

vijo samo od danes na jutri? Ali se ravnaajo tudi po načelu francoskega kralja: „Za nami pride lahko potop?“ Naslednja razmotrivanja bodo dala odgovor na ta vprašanja.

Tri usodepolna dejstva odločujejo nemško politiko:

1. Popolna osamljenost. Na celem svetu niti enega prijatelja nimajo. Če so jih prej kedaj imeli, so jih zgubili tekom svetovne vojne s svojim načinom bojevanja. Drug za drugim je odpadel. Avstrijski Slovani so jim proti volji sledili. Morali so voliti med strelnim jarkom ali vislicami. Ker je bila smrt na vislicah bolj gotova kakor v jarku, so volili raji strelni jarek. A čakali so na trenutek, da strejo suženjske verige. Ta trenutek je prišel in tedaj se je pokazalo, da je Nemec popolnoma osamljen. Vsi so to videli, samo Nemci tega niso hoteli videti. V njih je živel stari Viljem: „Wir werden es doch allein machen!“ Kakor med vojno: „Durchhalten!“ Vzdržati do — popolne pogube! In ta poguba je prišla, pozno sicer, a prišla je. Stari Lammasch, ki je res hotel Avstriji dobro, se je ihtec zgrudil v St. Germainu, ko je izvedel mirovne pogoje. A naši Nemci se iz tega prav nič niso naučili. Se vedno mislijo, da bodo šli z glavo skoz zid, da bodo sami premagali svet. Bodimo prepričani! Če bi res kedaj zopet začeli boj za staro oblast in moč, zopet bo stal proti njim celi svet. Zato ne moremo najti dosti ostrega izraza, da obsodimo to, kar sedaj velenjci uganjajo proti pogodbi s Čehoslovaško.

2. Drugo dejstvo, ki usodno vpliva na nemško politiko, je strah pred iredento, strah pred močnimi sosedi. Najbolj naravno bi seveda bilo, iskati z njimi zveze. Močni sosed mi je nevaren samo tako dolgo, dokler mi je sovražen. Sila ni pravo sredstvo, in orožje v boju proti iredenti. Manjšino zatirati, ji vzeti vsako možnost narodne izobrazbe, ovirati njen kulturni razvoj, prepovedati nedolžne igre, mirno gledati, da na-

PODLISTEK

Št.-jakobska kronika.

Mrzlo je zavelo po cerkvi. Izpred oltarja je donel monotoni glas kaplana. Zunaj okrog cerkve pa je tulil veter, ah, saj ni bil veter, grobovi so se odpirali. In spal sem tam na koru št.-jakobske cerkve tisto polnočnico, tedaj so hodile mimo duše vseh — vseh. Dolga vrsta je šepetala dolgo povest trpljenja. Glej, prvi znani obrazi. V širokih klobukih stopajo stari Rožani, oča Serajnik, Maček, Strove, Mikl in drugi znanci. Trde korenine, ki so branile pred davnim časom sivi grad na Turnah in utrjeno št.-jakobsko cerkev proti divjemu Turku. In za starimi možakarji stopajo mlade čete, pogum v obrazu in žalost v očeh. Saj so ječali po temnicah globoke Turčije. In za njimi žene, dekleta, otroci, vse pomešano, kakor tedaj, ko so romali dol v sužnjost. In med dekletimi lepa Zalka, dolge kite po hrbtu, milo gleda po vrstah mož in išče Mirkota. Žalostna je Zalka, ne ugaja ji sedanji svet. Tedaj so pili Serajniku mošt in je godel stari Tevž. Sedaj pa pije mladina šnops in raja, vedno raja. Pa Zalka ni več.

Vrstijo se drugi, poznejši rodovi. Neznani obrazi, povsod pa tih ponos v očeh, ponos na

rod in jezik. Pa so bili ljudje, ti stari Rožani, s svojimi širokimi klobuki, irhastimi hlačami, dekleta v dolgih jankah in zlatih čepicah. Dolge vrste, stare babce s črnimi roženkranci, mladi fantje zrdečimi pušeljci, vmes kak star pevec s citrami, kak suh fajmošter sredi ko-drastih otrok. Sami neznani znanci.

Pa je pristopil siv mož in šepetal je dolgo zgodbo o davnih dneh, ko še ni bilo krega in prepira, ko so se kmetje sami učili brati stare katekizme. Pravil je o stari sreči okoli brnečih kolovratov okoli tople peči. Dolga je bila povest, kakor je bila dolga doba sreča. Pa enkrat je začelo pokati. Napoljon je hotel zlomiti staro Avstrijo in začela se je vojska. Kmalu po vojski pa je prišel nov cesar in ukazal otrokom učiti se tuj jezik. Hodili so otroci v šolo in se učili jezika, ki ga niso rabili v Beljaku, ki so ga govorili šele daleč gori na Nimcah. A še je bil mir med občani. Nič se niso kregali. To je bilo v časih, ko so romale št.-jakobčanke s težkimi mavhami na svete Višarje, čez Roščico tja k materi božji na Brezje. Takrat še ni bilo pone in stari dedje so romali peš in žebriali med potjo dolge roženkrance.

Hm, al' enkrat so jo stuhtale beljaške glave in so prikimali ministri, da je treba luknje tja na Kranjsko. Prišlo je polno Lahov in Nemcov in ti so razsajali ter plesali po Fužinah.

Zažvižgal je prvi vlak in odšel je tih mir in pokoj. Na mah so se začeli med domačimi prepiri. Mnogim je vzela železnica pamet in jim vlila v glavo misel, da s staro špraho ne gre več. Prišli so v Pograd novi šulmastr in so sedeli tam v gostilni pred lipo in tuhtali in žinjali, kako bi napravili stari Šent. Jakob tajč. Huda vojska je divjala po Št. Jakobu in se ni končala do danes. Ko v stari šoli ni bilo več prostora za domači jezik, so sezidali gori v Št. Petru novo šolo in na cesti med obema šolama so se pretepali otroci starih sosedov.

A ti žalostni časi so bili višek društvenega delovanja. V Narodnem Domu so se zbirali fantje in dekleta, peli so in igrali. Šli so doli v Sveče na Einšpielerjevo slavnost in marsikdo je še ponosno takrat nosil slovensko trobojnico na prsih. In je bilo v Št. Jakobu pevsko društvo pod izvrstin vodstvom Trlovčnikovega Franceja, kolikokrat je donel pod lipo stari spev: „Rožni dol si najlepši na okol“. Tamburice so brnele v nedeljah popoldne, eh, fletno je bilo tedaj. Toda počil je strel. Začela se je vojna. Mnogo mladine je odšlo v tujino, malo se jih je vrnilo. Daleč tam pri Premislju trohni naš Nando, mnogi spijo gori v Dolomitih in ne bo jih več nazaj. Žalost je padla na tihe vasi, ko so pri Višarjah pokali kanoni. In tisti, ki so najbolj ljubili svoj dom, so zmrzovali v kosar-

hujskane in pijane tolpe z indijanskim krikom onemogočijo naše prireditve, s pestjo biti v obzoru vsaki pravici, zapreti celo naše zasebne šole, ki jih iz svojih sredstev vzdržujemo, ne, tako se ne bojuje proti iredenti. To je brezuspešno. Če sedaj ne verjamejo, bodo enkrat spoznali, a — prepozno. Vsi ti ukrepi imajo ravno nasproten uspeh kakor pa je bil nameravan. Sila rodi odpor. V odporu se ljudje utrdijo. Prej so se izgovarjali: to ne prihaja iz ljudstva, to delajo tuji hujskači, Kranjci, kranjski advokati. Kranjcev ni več, advokatov ni več, odpor v ljudstvu pa raste. Koga bodo sedaj dolžili? Seveda tisto preklemano coprnico — iredento. Mi stojimo na stališču izvršenega dejstva, priznavamo republiko in njene postavbe in jih smatramo za svoje. Ponovno smo že pisali, da se nam iredenta ne zdi pravo orožje za doseg svojih narodnih ciljev. Nemci pa ljudstvo naravnost tirajo v iredento. Če pride človek do spoznanja, da je v ječi, da ne dobi niti najnaravnejših pravic, se ne čuti domačega. Iz tega se rodi želja, podreti slabo, vso vegasto kalupo in stopiti pod svobodno božje solnce. Proti taki želji je uspešno samo eno sredstvo — ljudstvo zadovoljiti, če se temu vpira tudi nacionalna blaznost velenemcev in njihovih podrepih muh, nemškutarjev.

Iz strahu pred iredento izvira tudi tista naravnost otročje neumna pisarija nemških časopisov o Jugoslaviji. Niti pičice dobrega ne najdemo na nji. Karkoli privleče kak opozicionalen jugoslovanski list na dan, vse to pogrevajo v vseh piskrih nemških in tudi takih, ki nosijo slovensko firmo, znotraj pa je prav pristna vsenemška „fdranja“. Pa mislijo, da s tem kaj dosežejo. Kdor zna brati nemško časopisje in pozna mišljenje nemškutarja, pravi: ravno nasprotno je res, kar pišejo. Povsod so si enaki. Sama hujskarija jih je. Na Koroškem hujskajo proti Jugoslaviji. Mi je seveda nikakor ne maramo zagovarjati. To je njena reč, kako ona sklepa trgovske in namerava skleniti tudi politično pogodbo z ljudmi, katerih časopisje mora prepovedati, ker izpodkopavajo temelj njenega obstoja. V Burgenlandu hujskajo proti Mažarom tako, da se je moral zadnjič v „Reichsposti“ oglasiti celo Nemec in zahtevati, naj jih puste pri miru. Vsenemci in socialdemokratje ne bodo drugih učili narodne zavednosti. Lahko je stati v ozadju in ščuvati, če morajo potem ljudje ob meji pojesti njihovo brložgo. Republika ima sama s seboj toliko opraviti, je tako polna nereda in smeti, da bi bilo dobro prej pomesti pred lastnim pragom. V Burgenlandu je uprava popolnoma odpovedala. Tam grozi polom. Vsenemško zdravilo pa je — hujskarija. Ali je to politika? Ali ni to blaznost? Na Koroškem morajo krščanski socialci capljati za njimi, ker jih drugače razkričijo, da niso nacionalni.

3. Zaverovani so v cilj združitve z Nemčijo, da nič ne vidijo ni več ne slišijo

ni v Celovcu in čakali sodbe. Grmelo je med vojsko, po vojski. Povsod je bil mir samo pod Karavankami ga ni bilo. Tam so streljali bratje brate, tovariši tovariše. Pa niso še strohnela trupla po tujih bojnih poljanah, že se je oglasila harmonika. Postarala se je Motazova Mojca, ni več mlad Renar Hanzl, tako luštnih časov nista še videla. Vse je drugače kot včasih, vse narobe. Stara vera, star' cesar, stari Bog in stari denar, vse je prešlo. In ves svet se suče in vrti, ves svet se krega in prepira, zakaj bi se Št. Jakob ne? Oh, kdaj bo prišel čas, ko si bosta segla soseda v roke in se zaklela, da je dovolj kreganja, da naj velja spet stara pravica in stara resnica, kot je veljala nekdanj, ko še tujih ni bilo pritepencev?

Zbudil sem se. Mogočno so zabučale orglje, v tihi mrak je donela „Sveta noč, blažena noč“, tako otožno, kakor bi peli naši pevci zadnjo polnočnico na št.-jakobskem koru, kot da bi stare orgle slutile, da bo kmalu, kmalu donelo po cerkvi „Stille Nacht, heilige Nacht“. In ko smo se vračali s cerkve, so sijale zvezdice tako milo, prinašale pozdrave starih dedov, zadnji vonj lepših časov. Stara lipa sredi Podgrada, ki je videla mnogo rodov, morda ve ta, kje so davni lepi časi. A stara lipa molči, tiho steguje svoje veje tja v noč, očita joče.

kakor divji petelin, kadar pridejo nanj ure „der dummen Liebe“. Prav je, da ima ljudstvo velik političen cilj pred seboj. Ampak doseči se cilj ne da na mah. Treba je počasi, stopnjo za stopnjo plezati k njemu in pri tem računati z trenutnimi razmerami. Naši Nemci brez razlike strank pa trobijo vedno isto. Pri tem pa ljudstvo gospodarsko propada. Postalo bo popoln berač. Vsi naporji finančnega ministra so zaman. Brezposelnost raste. Draginja je vsak dan večja, krona vsak dan manj vredna. Z Nemci vred trpimo tudi mi pod sedanjimi razmerami. Mi trpimo dvojno. Republika si poleg gospodarske mizerije dovoljuje še luksuz, v našem ljudstvu utrjevati zavest manjše vrednosti in brezpravnosti.

Kako dolgo pojde to? Neumnost se mora izživeti. Vsaka blaznost privede enkrat do katastrofe. Tudi blaznost nemške politike bo privedla do poloma.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija.

V našem parlamentu je res prišlo do hude praske med kršč.-socialno in velenemško stranko, oziroma med finančnim ministrom dr. Görtlerjem in vsenemcem dr. Waneckom. Socialist Seitz jih je lepo podučil, naj se dostojno obnašajo. Konečno so izvolili poseben odsek, ki zadevo preiskuje. Ker so vsenemci na svojem občnem strankarskem zboru sklenili, da ne smejo njih poslanci glasovati za čehoslovaško-avstrijsko pogodbo, je njih zastopnik v vladi, notranji minister dr. Waber, odstopil; njegove posle oskrbuje začasno državni kancler Schober, a tudi temu bo kmalu odklenalo ker vstraja pri tem, da se pogodba s Čehoslovaško res tudi parlamentarno sprejme. To se bo zgodilo in sicer z glasovi krščanskih socialcev in socialnih demokratov. Potem bo Schober odstopil. Ker se pa socialistom zdaj še ne zdi umestno, stopiti v vlado, je prav lahko mogoče, da bodo zasedli vlado samo krščanski socialci. Socialisti se krohotajo „burgarjem“, češ: Dobro leto ste že na krmilu, pa državne gare le nočejo naprej! Res, da mora vsak pameten človek obsojati to kratkovidno velenemško politiko. Pogodba s Čehoslovaško nam mora biti le dobrodošla. Že so pogajanja za posojilo v Čehoslovaški privedla skoraj do ugodnega sklepa, istotako hočejo Čehi na ceni premogu popustiti, a Nemci trobijo le svoj rog naprej, četudi so jih tudi v „rajhu“ prav do grla siti.

Mažarska.

Na Mažarskem kujejo nov volilni red. Volilno pravico ima kdor je že 10 let ogrski državljani, stanuje dve leti na istem kraju, je spolnil 24. leto starosti in hodil vsaj 4 leta v ljudsko šolo. Na ta način bi smelo voliti 77,3% vsega možkega prebivalstva. Od žensk bi smele voliti tiste, ki so 30 let stare, ki so izvršile osemrazredno srednjo šolo ali pa imajo samostojno obrt (n. pr. šivilje itd.), ali pa so zakonske matere 3 otrok, ki jih same vzgojujejo, končno žene takih mož, ki so dovršili kako visoko šolo. Vsega vkup bi bilo ženskih glasov 600.000. Voljeni bi smeli biti možki in ženske, ki so 30 let stare in moralno pred postavo nevporočene. V Budimpešti in drugih večjih mestih bodo volitve tajne, drugod javne. Upajo ta predlog prav kmalu spraviti pod streho, volitve pa razpisati do meseca majnika.

Bivša kraljica Zita je došla v Švico, ker so v Curihu operirali njenega 6letnega sina Roberta. Ker so se tem povodom na Mažarskem in tudi drugod pojavili glasovi, da hoče Zita priti s bivšim prestolonaslednikom v Budimpešt, so ji namignili, naj prejkoprej zgine. Preteklo soboto se je res odpeljala in kmalu pošljejo tudi otroke za njo.

Drugi svet.

Mednarodna konferenca v Genovi. Priprave so v polnem teku. Povabljene so vse države, tudi premagane. Odposlancev bode nad 1000 Rusi tudi pridejo. Samo Amerika noče prav, češ, vi, Evropejci, plačajte, kar ste mi dolžni, a pustite me v miru s svojo politiko.

Napetost med Angleži in Francozi se še ni poglegla. Bomo videli če bo kaj kruha iz te moke.

Zveza narodov, to je poseben odbor, sestavljen na pariški mirovni konferenci, da sproti rešuje spore med narodi in državami, ima poseben odsek, ki se peča z zadevami narodnih manjšin. Prvi sestanek te vrste je bil v Bruslju dne 29. decembra minulega leta. Zahtevala ga je Nemčija in se pritožila kako slabo, da se godi Nemcem v Čehoslovaški in Jugoslaviji. Čehoslovaško je zagovarjal delegat dr. Brabec in opozoril na tisočletne krivice, ki se gode lužiskim Srbom v Nemčiji. Kdo pa je zastopal Jugoslavijo? Ali o koroških Slovencih ni vedel ničesar povedati?

Ali si že kaj pisal v Koroškega Slovenca?

RAZNE NOVICE

Prvi ameriški svetnik. Dne 11. decembra m. l. je sv. oče Benedikt XV. proglasil blaženim Ivana Nepomučana Neumanu. To je prvi ameriški svetnik. Bil je redovnik iz kongregacije redemptoristov in naposled škof v Filadelfiji. Oče mu je bil Nemec, mati Čehinja. Sv. oče je na zahvalni govor generala redemptoristov zlasti poudaril, da se svetost ne izraža samo v veličastnih junaških delih, ampak posebej tudi v neizpremenljivi stanovitnosti v dobrem kljub vsem težavam in v tistem zvestem spolnjevanju dolžnosti brez vsake sebičnosti.

Pasja zvestoba. Švicarski listi poročajo izreden slučaj pasje zvestobe, ki se je dogodil v mestu Altikonu, v züriškem kantonu. Neki lovec je odšel s svojimi tremi psi v gozd, kjer se mu je po nesreči sprožila puška in ga smrtno ranila. Eden njegovih psov je takoj tekel domov ter skušal z lajanjem obuditi pozornost družine, toda služinčad ga je, nič hudega sluteč, zaprla. Drugi pes je tekel k hiši gospodarjevega prijatelja ter na podoben način skušal pomagati svojemu ponesrečenemu gospodarju, toda tudi brez uspeha. Drugi dan, ko so lovčevi sorodniki šli iskat ponesrečenega, so ga našli kaj hitro, ker je tretji pes ostal pri svojem mrtvem gospodarju ter presunljivo lajal, tulil in cvilil.

Veter odnesel celo mesto. Iz Nw Orleansa poročajo, da je v mestu Spencer divjala tako strahovito burja, da je celo mesto podrla, hiše odkrivala in raznesla strehe in dimnike na vse strani.

Apno, zdravilo proti jetiki. Doktor Cautiere je poročal medicinski akademiji v Parizu o novem načinu zdravljenja jetike. Nazprej je povdarjal, da ni niti eden delavec, ki je bil zaposlen pri apnenicah, obolel na jetiki. Zato je dr. Cautiere skušal zdraviti svoje bolnike z istim zrakom, v katerem žive gori omenjeni delavci. Uspeh je bil zelo dovoljen, ker je mogel zabilježiti 40 popolnih ozdravljenj. Slične poizkuse z istim uspehom je napravil tudi neki drugi zdravnik.

MI IN ONI

Koroški deželni šolski svet je bil vedno največji sovražnik slovenskih šol. Nikdar ni ustregel našim zahtevam. Posebno odkar sedi v njem sedanji deželni šolski nadzornik g. Benda, nas popolnoma ignorira. Že pred letom so v nekaterih občinah prosili za slovenske šole, a še do danes nobene rešitve. Postavno je, kdor vzdržuje šolo, odločuje tudi o učnem jeziku. Pri nas je pa vse narobe. Kmet zidaj in popravlja šolsko poslopje, kupuj drva, sploh plačaj a potem molči, kako se bodo poučevali tvoji otroci nimaš zagovoriti, to bodo odločile že „pravične!“ šolske oblasti.

Koroški slovenski šolarji so pa res lahko ponosni, ker le edino oni so tako srečni, da se učijo iz najstarejše knjige i. u. e. o. a. Leto 1878, torej pred 44 leti, je bil upeljan na takozvanih utrakvističnih šolah K. Preschernov Abecednik. Niti svetovna vojna, ga ni mogla vreči iz šol, še danes se mučijo naši otroci z suhoparno in dolgočasno vsebino te zastarele knjige, nihče se ne gane, ker se vse boji naših šolskih oblasti, ki mislijo, za koroške Slovence je itak najslabše še predobro.

Posl. Brandner za pravice koroških Slovencev. Povodom debate o vladni izjavi v skupščini v Beogradu je govoril tudi naš koroški rojak iz Žužalč pri Beljaku, poslanec Brandner. Zahteval je od jugoslovanske vlade, da se bolj zanima za koroške Slovence in skrbi, da dobijo pravice, ki so jim zagotovljene v mirovni pogodbi. Predvsem se je zavzel za naše šolske zahteve. To je najmanj, kar morejo koroški Slovenci zahtevati, da je podlaga pouka in vzgoje njihov slovenski materni jezik. Avstrijska vlada jim ga na pritisk koroških Nemcev in nemškutarjev ne dovoli. Ti hočejo, da bi koroški Slovenec ostal „trotl“, da ga potem lahko izrabljajo za svoje nečedne namene in da jim je večni hlapec.

Koroška begunka. V „Jugoslaviji“ se neka koroška begunka pritožuje, da že od oktobra zama čaka na dovoljenje za potovanje na Koroško k svoji bolni materi. Dinarje, ki jih je prošnji priložila, so vtaknili Bog ve kam, odgovora pa ni. Pač en odgovor je dobila pri našem zastopstvu v Ljubljani: „Wenn ihnen nicht recht ist, gehen sie sich nur zum Hribar beschweren; das Auto steht schon unten“. — Naši Nemci in posebno nemškutarji vedno trobijo, da je onstran Karavank že Balkan. Ja, ja, imajo prav. Saj to vidimo iz odgovora in ravnanja našega avstrijskega zastopstva v Ljubljani. Ubogi koroški begunci in posebno vi nevarne begunke imejte vendar usmiljenje! Če se prikažete v Celovcu ali pa samo pokukate skozi luknjo v Področici bo od strahu in trepetu se odlomil celovškemu lintvernu rep in tistemu možakarju, ki stoji pred njim, bo padel kij iz rok in „Heimatsdienst“ se bo pripetilo nekaj neizreskljivega. Žefa in perice se pa dandanes drage. Zato imejte usmiljenje!

Kjedom jemoj? V slovenskem Korotanu!

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Tinje. V vsej tinjski fari se je nabralo za pogorelce na Blatu in v Kazazah 28 birnov žita in okoli 8000 K. To smo poslali ubožcem kot božično darilo.

Bistrica pri Pliberku. Prišlo je novo leto in z njim veselje Slovincem. Bistriški „Nemci“ so pa poparjeni kot bi jih bil kdo s kropom polil. Ali veste zakaj? Gospodje pri vladi so dolgo premišljevali in se obotavljali. Zdaj so pa le morali odločiti, da se ima podreti stolec dosédanjemu nemčurskemu županu, ker ga je sam zidal brez temeljnega kamna in vednosti ljudi. — Novi slovenski župan je ugleden mož, pošteni, pravičen vsem Slovincem in Nemcem. Vemo, da je usoda naše občine v dobrih rokah, vemo pa tudi, da bo ostala vedno slovenska kakor je bila do sedaj.

Bilčovs. Dne 26. decembra m. l. je bil za našo faro dan veselja. Po dolgom čakanju smo vendar dobili iz zvonolivarne Szabo v Gradcu že mesca februarja m. l. naročeni zvon, kateri tehtja 276 kg. Na praznik sv. Štefana je bil krščen na ime Anton Padovanski. Ob pokanju možnarjev se je počasi dvigal k svojemu tovarišu, kateri je skozi dobrih 5 let sameval v zvoniku. Vsi smo z radostnim srcem zrlj nanj z željo, da bi se napis, katerega nosi zvon, med nami tudi izpolnil. Ti zvon miru, tako se glasi napis, poj v čast Bogu. Ti živim božji blagoslov in mrtvim mir oznanuj. Da zares, Bog daj, da bi bil v resnici zvon miru. Mir in sloga, to je edino, kar nas more osrečiti na tem svetu. Naj bi nam novi zvon oznanjal mir, kakor prešnji, katere nam je vzela vojska. Do sedaj se je med nami večinoma ohranila ona sloga, katero so poznali naši predniki. Naj bi jih mi posmevali še naprej. In kakor ima novi zvon slovenski napis, in bo, če Bog da, še poznim rodovom oznanjal vesele in žalostne novice, ter z svojim nanisom pričal, da smo mi, ki smo ta zvon kupili, bili Slovenci, tako tudi mi zapustimo našim potomcem v spomin, ljubezen do rodne zemlje in do našega slovenskega jezika, da bodo ostali tudi oni še to, kar smo sedaj mi. Oj zvon če nam boš oznanjal mir in bo med nami sloga in zastopnost, potem se bo to tudi izpolnilo. S teboj vred bomo potem tudi mi peli čast Bogu. Ti pa zvon nam tukaj božji blagoslov in nekda, kadar nam določi Bog, pa mir oznanuj.

Sele. Domen zopet pride in berač Urh z njim. Kdaj, kam? V nedeljo 5. febr. ob 1/2 3. uri pop. k Trklu. Takrat se namreč ponovi lepa igra „Domen“. Čisti dobiček se porabi v dobrodelne namene. Prijatelji, sosede, pridite!

Slovenji Plajberk. V pondeljek, dne 19. decembra smo spremili ob obilni udeležbi k večnemu počitku Jakoba Wieser p. d. Možica v Podn. Zavratna bolezen jetika je spravila mladega moža — bil se še le 40 leta star — v prerani grob. Rajni zapušča vdovo in petero nedoraslih otrok. N. p. v. m.

Iz Spodnje Koroške. Leta 1919 so prinesle „Freie Stimmen“ impertinenten dopis, v katerem so udrihale po čeških duhovnikih, ki so nastavljeni med koroškimi Slovenci. Dale so jim večkrat častni naslov „Wenzelsläuse, die man nach Čechien expedieren muss“. In sedaj so se najvišji zastopniki nemškega „Herrenvolka“ tako ponižali, da so se šli poklonit tem „Wenzelsläusen“ v Prago in celo finančni ministr dr. Gürtler prosi osebno v Pragi pri teh „Wenzelsläusen“ za 50 milijard K posojila. Da, brez teh čeških uši bi naša država ne imela ne premoga, ne sladkorja, ne denarja, dobri zavedni koroški Slovenci bi brez teh čeških dušnih pastirjev, ki so za to službo jezikovno popolnoma zmožni, bili dvakrat usmiljena vredni. In za to živeli „Wenzelsläuse“!

Bilčovs. (Občni zbor kmetijske podružnice, Gauverein.) Dne 1. t. m. se je vršil občni zbor tuk. km. podružnice. Zborovanje je otvoril tukajšnji posestnik gosp. Miha Krajner, kateri je povdarjal, da je tukajšnja podružnica v prošlem letu le bolj spala, ker se nismo mnogo brigali za ugodnosti, katere nam podružnica nudi. Treba bo, da se bomo tudi kmetje tesneje združili, ker le tako bomo mogli slediti razmeram časa. Do sedaj smo mi vedeli samo to, da smo plačali članarino itd. Toda treba bo, da izvemo še kaj drugega, saj pravice imamo iste kot drugi. Če pa že ne reflektiramo na drž. subvencije, katere dandanes res niso tako izdatne kot v predvojni dobi, je pa treba, da vsaj medsebojno podpiramo. Tako se je stavil tudi predlog glede plemenskih bikov. V tej stroki smo res še daleč zadaj, naj bi že enkrat kmetje spoznali, kakšna škoda se jim godi, ko nimamo prav. bikov. Brez plem. bikov ni mogoča škoda. Brez plemenskih bikov ni mogoče izrediti lepe živine. En sam v tem ne more storiti veliko, toda pojdimo eden drugemu na roko. Tudi se je ukrenilo potrebno, da nam bo mogoče zaprositi plemenskega žrebca. Konje rejci na noge! Končno se je zvišala članarina na letno 300 K. Nakar se je zborovanje zaključilo.

Grebinj. Združene nemške stranke so hotele prirediti gledališko predstavo v korist ubogim otrokom, kar je lepo in hvalevredno. Zato so se tudi Slovenci vdeležili igre. Velika dvorana je bila nabito polna. Kar pridejo zandarji in prepovejo igro na ukaz gosp. župana Švarca. Grozno je bilo razočaranje gledalcev. Nobeden ni vedel vzroka. Eni so rekli, da je gosp. župan storil to v pijanosti, eni, da mu včasih v glavi ni vse v redu. — Občinski lov, kateri je bil leta 1917 pod roko na predlog nekega penzioniranega gospoda za časa župana gosp. Manerja oddan baronu Helldorfu za svoto osemsto kron, je še sedaj za isto ceno naprej, čeprav je lov vreden nad 200.000 kron. Čeprav imajo sedaj večino v odboru socijalni demokratje, komunisti in Bauernbündlerji, so pustili menda radi lepšega lov še naprej. Vprašamo vas: „Zakaj tako zastopate svoje volilce? Vzemite si za vzgled obč. zastop na Rudi, kateri je vzel kratkomalo lov baronu proč. Ali vam je res ljubši mrtev baron Helldorf kot najemnik, kakor pa vaše lastne koristi? Stare ženske gledajo sedaj z obupom v bodočnost, ker ne dobijo več podpor toliko, da bi mogle živeti. Gosp. župan Švarc sedaj pa le pomagajte kakor ste pred plebiscitom obljubili. Gosp. župan Švarc je tudi v gostilni oklofotal v pričo več ljudi starega moža vsled tega, ker se je slučajno udeležil shoda, katerega je priredil čg. poslanec Poljanec tukaj. Gospod župnik se je na sv. treh kraljev dan silno razburil v cerkvi zaradi Mohorjevih knjig, se kregal, da je to samo nacionalni fanatizem, če eden upraša, če so knjige že tukaj. Razburil se je pred oltarjem tako, da je bilo za Slovence,

kateri nemško zastopijo, res zelo mučno v cerkvi. Ko je mlad fant prišel po knjige, mu je pomilovalno rekel: „Žalostno, da tako mlad fant ne zna nemško!“ Mi pa pravimo: Žalostno, da tako učen gospod ne zna slovensko! Spoved je bila v adventu zelo slabo obiskana, ker mi se ne znamo v tujem jeziku spovedati, on pa našega ne zna. Naš organist ima še sedaj mesečno plačo 450 kron.

Št. Primož v Podjuni. (Igra.) Tukajšnje izobraževalno društvo je uprizorilo v božičnih praznikih žaloigro „Mlinar in njegova hči“. Ta lepa igra je vzbudila splošno zahtevanje. Kljub velikim pripravam, ki jih zahteva, ta igra, so se izvršila s prizadevanjem g. Frana Hobel-na v splošno zadovoljstvo. Tudi igralci so popolnoma zadostili našim zahtevam ter želi burno pritrdjevanje. Pozdraviti pa moramo dejstvo, da so bili pri igri tudi Slovenci iz nasprotnega tabora. Tudi mi bomo šli gledat, če bodo oni kdaj kaj priredili in če nam bodo zagotovili miren dostop in odhod, kakoršnega so imeli oni pri nas. Ako bomo pustili eden drugemu se posluževati zajamčenih in od deželnega zbora v Št. Vidu obljubljenih pravic, se bodo kmalu ublažila nasprostva. To želimo vsi, ker je to napeto stanje trajno nevzdržljivo. Ne le besede o bratstvu itd., ampak dejanja govore. Ne na besede, ampak na dejanja se bomo ozirali.

Škofiče ob Jezeru. (Veselo ženitovanje.) Veselo vriskanje, petje in godba, nam je nanzanjala dne 16. jan., da se vrši pri nas nekaj posebnega in zanimivega. In res je bilo nekaj takega namreč, Lenci Kramer pod Jajnsi je peljal svojo izvoljenko Resijo Aleš p. d. Blatnikovo pred poročni oltar, da je tamkaj trikrat rekla „ja“. Omenjena sta vrla cerkvena pevca, in zavedna Slovenca. Veselo in radostno je v naši cerkvi kadar nastopijo naši vrli cerkveni pevci v polnem številu. Ostali pevci so jima po poroki zapeli par svatebnih pesmi. Nato sta peljala ženin in nevesta svoje svate na nevestin dom, da so se tam zasukali in zajuckali, da je bilo veselje. Par nemčurskih mlekozobnežev je hotelo delati tam nemir, toda Slovenci so jim pokazali tja, kjer lahko razgrajajo in delajo nemire po svoje. V torek predpoldne je peljal ženin svojo izvoljenko na svoj dom. Zavednemu slovenskemu paru kličemo „Bog Vaju živi“.

Št. Primož v Podjuni. (Shod.) Dne 15. januarja smo imeli tukaj ljudski shod po § 2. Kljub skrajno slabemu vremenu je bila udeležba še precej dobra. Prisostvovala sta shodu tudi 2 orožnika, da bi nas svobodne republike mogla v sili lahko ščititi. Na shodu sta govorila gg. deželni poslanec in tukajšnji okrožni poverjenik. Čeravno je trajalo zborovanje 3 ure, nas toli zanimiva izvajanja niso utrudila. Pri shodu se je sprejela tudi sledeča resolucija:

Slovenski stariši zbrani na shodu v Št. Primožu v Podjuni dne 15. jan. 1922 enoglasno zahtevajo:

1. Odstranitev iz šole v Št. Primožu nemških propagandnih lepakov, ker žalijo naš narodni čut.
2. Poučevanje slovenskih narodnih pesmi v vseh razredih tukajšnje šole.
3. Preustroj ljudskega šolstva z ozirom na člen 68. odst. V. st. germainske mirovne pogodbe in § 187 učnega reda na podlagi materinega jezika.

Ruda. Dne 26. dec. 1921 bi bila morala biti seja izobraževalnega društva pri Škofiču. A prišla je komaj polovica odbornikov. Drugi so imeli pota in izgovore kakor tisti v sv. pismu, ki so bili povabljeni na ženitovanje. Vemo, da je delo tu težavno, ker ni nikogar, ki bi nas spodbujal in na katerega bi se lahko naslonili. Zato moramo pa ti, kar nas je povsod postaviti svojega moža in slovensko krščansko ženo. Drugače pride vesoljni potop za Rudo. Bratje in sestre ne spite! — Naročnikov „Kor. Slovenca“ bi morali imeti najmanj 50. — Ponemčevanje v cerkvi napreduje. Zdaj že pri polovici maše nemško pojejo; pridiga je nemška, ker to, kar g. župnik slovensko s papirja berejo, to ni pridiga, saj jih komaj na pol razumemo. Pa še v gorenški fari bi radi zredili ponemčevalnega vruga. Pa menda ne pojde. Ruda, posebno društvo, zbudi se!

Gorenče. Mi imamo največje čudo na svetu. Ste seveda radovedni, kaj je to! No, to je nemškonalno-internacionalni socialdemokrat. Tako čudo mora biti seveda brez vsake vere. In najmanj štirideset let je prespal in tako zaostal in ničesar ni bral, drugače bi moral vedeti, da so tisto budalost, da je bil človek enkrat žival, učenjaki že davno zavrgli. On pa še sedaj kvasi o tem pred šolarji. Ker je internacionalen, seveda še v prostem času prepo-veduje učencem 2. razreda govoriti slovensko. Ja pa še eno vprašanje imamo: Kje pa je tisti razdeljeni baronov gozd? Ali bo koj pri starem ostalo? — Seveda napredek hočejo samo v ponemčevanju. Zdaj so se že na sv. Radegundo spravili. Vsaki mesec hočejo imeti nemško pridigo. Ali je ta zahteva na gorenškem zelju zrastle ali na ruškem?

Št. Lenart pri Sedmih studencih. (Razno.) Naše lovsko društvo, ki sestoji iz samih Tomačinov, je imelo v soboto dne 14. t. m. svoj občni zbor. Ker je bil načelnik vsled bolezni na postelji, so se člani zbrali pri njemu in v bolniški sobi napravili račun, ki je v splošno zadovoljnost članov imenitno izpadel. Je pa moral biti tudi težak račun, ker je trajal dolgo v jutro. Mnogo lovske sreče! — Dne 9. t. m. se je začel pri Pibru v Radnivasu kuhinjski tečaj za kmetska dekleta, ki se ga udeležuje 16 kmetskih hčera. Pravijo, da kuhajo prav dobro. — Hripa tudi pri nas straši. Težko je na njej obolel vrli naš Alojzij Wutti, pd. Pajovec na Ločilu. Dol Bog, da bi kmalu okreval!

ZA SLOVENSKE GOSPODINJE

Ropotanje šivalnega stroja omejiš, ako podložiš pod noge stroja debele podložke iz klobučevine. Stroj tiho teče in se pri hitrem šivanju ne trese.

Bleščeči škrob (šterka). Najbolji rižev škrob se omeši z vodo v precej trdo goščo. Med vednim mešanjem se priliva vrele vode. Na 125 gr. škroba se doda lepega, čistega belega voska za en oreh, košček sladkorja in v vodi, katera se priliva, raztopi se ena žličica boraksa.

Kako je ravnati z zimsko endivijo? Gospodinje čestokrat tožijo, da jim segnije pred časom endivija. V mnogih slučajih je kriva vrsta, kajti vsaka ne služi enako dobro, zaradi tega je dobro, če mogoče poskušati več vrst in katera se najbolje obnese, tista se potem izvoli za domačo rabo. Zimska endivija, ki raste na vlažni, sveži zemlji in ki se je povrhu zgodaj nasadila, gnije navadno pri srcu. Ako se hrani v zaduhli, temni in vlažni kleti, mora seveda tudi segniti. Ker se rabi endivija navadno po zimski, se ne sme sejati prerano, recimo začetkom julija, boljše je začetkom avgusta. Kar se tiče okusa, so skoraj vse vrste enake. Jako dobro se ohrani endivija do nove solate na ta način: jeseni se presadi v prazne zaboje na gnojne gredice tako, da se sadika ne dotika sadike. Korenin se mora držati toliko zemlje, kolikor je možno. Potem se zalivajo, a jako previdno pokrijejo s šipami ali kako zelo lahno odejo in ostanejo tako nekaj dni. Pozneje se začno zračiti in končno se razkrije ves zaboj. — Proti slani se mora ves zaboj dobro pokriti in obsipati z listjem. Endivija se ne sme vezati, preden ni njeno srce docela razvito. To delo pa navadno ni zakasnjeno, ako se vrši šele pozimi v kleti.

GOSPODARSKI VESTNIK

Sadjarstvo.

Piše Mark Avrel.

Nasadi.

Glavno pravilo pri nasadih je: ne sadi pregosto. Eno drevesce naj bo od drugega oddaljeno najmanj 8—10 m. Pregosta saditev je ena naših največjih napak. Drevo potrebuje solnca. Če ga nima, se ne more razvijati. Pa tudi vejevje se prične sušiti, kadar je pregosto. Če začnemo saditi mlada drevesca, moramo imeti izdelan natančen načrt. Sadna drevesca sadimo v vrstah. Vrste naj bodo ena od druge približno 12 m oddaljene. Če napravimo večji nasad, ne smemo imeti preveč vrst drevesc. Kupec namreč sadje vselej dražje plača, če dobi v istem kraju cel vagon sadja iste vrste.

Oskrba sadnih vrtov.

Sadna drevesca snažimo vsako leto in sicer od jeseni, ko listje odpade, do pomladi, ko se zopet začne pretakati sok po drevescu. Takoj ko v jeseni listje odpade, smemo začeti s snaženjem. Orodje, ki ga pri tem rabimo, obstoji iz:

1. Male žage.
2. Ostrega noža in mazila, s katerim namažemo rane.
3. Strgulje, to je orodje za odstranitev stare skorje.

Napačna je misel, da se sme snažiti sadno drevje samo spomladi. V labudski dolini snažijo povsod na jesen in tam so priznani sadni kraji. Samo ob prehudem mrazu to ni priporočljivo, ker tam, kjer žagamo, lahko koža poči. Sicer pa tudi lahko pozimi opravljamo dela v sadnem vrtu.

Na sadnem drevescu moramo vsako leto odžagati vse suhe veje in tudi vse nepotrebne zelene. Drevo nam bo rodilo obilen sad samo tedaj, če ima redko krono, da pride solnce prav do debla. V nasprotnem slučaju rodi samo na zunanji strani. Pa tudi sad ni lep, če nima dosti solnca. Očistiti moramo drevo pa tudi mahu, lišaja in stare skorje. Tu se namreč razvijajo in prezimujejo različni škodljivci, ki potem spomladi razjedajo cvet, poleti pa sad. Drevo očistimo s pomočjo strgulje in ščeti iz žice (čužežnja). Veje je treba odžagati tik debla, da rana raje zaraste. Potem rano obreži z nožem, da bo gladka in jo namaži. Mazilo za to pripraviš takole: razpusti čiste smrekove smole, prilij lanenega olja ali pravega špirta (ne gorilnega) in če mogoče, dodaj malo voska. Mazilo prepriči, da se rana izsuši, pa tudi, da pride zraven mokrota, ki bi mogla povzročiti gnitje lesa. Toda goste krone ne smeš nenkrat preveč razredčiti. Preveliko število ran bi namreč povzročilo, da bi se začelo drevesce sušiti. To delo moraš torej razdeliti na par let.

Sadno drevje pa je treba tudi poleti negovati osobito mlajše. Pri mladem drevescu je treba porezati mladike, ki poganjajo tik debla iz korenin ali pa iz debla samega. Če razredčimo krono, poganjajo takozvani roparji. Tudi te je treba sproti odstraniti, da ne jemljejo drevesu preveč življenskih moči. Na mladikah mladega drevesca se spomladi pojavljajo listne uši. Te je treba pregnati, ker drugače popolnoma izsesajo mladike, da opešajo. Listne uši najlažje preženeš s petrolejem razredčenim z vodo ali pa s tobačnim izvlečkom (Tabakextrakt). Na vejevju se tudi rade ugnezdi gošence. Treba jih je takoj uničiti.

(Dalje sledi.)

Dunajski trg.

Na dunajskem trgu stane: špinat 360 do 500 K, karote 160 do 240 K, krompir 94 do 100 kron kg, kifelci kg 158 do 160 K, rudeča repa (rone) kg 68 do 200 K, česen kg 640 do 715 K, čebula kg 480 do 580 K, endivija kg 36 do 90 K, koleraba kg 35 do 120 K, jabolka kg 260 do 345 K, jajca komad 120 do 140 K. — Meso stane: goveje kg 900 do 1700 K, telečje kg 1000 do 1500 K, svinjsko kg 1500 do 1850 K, ovčje kg 750 do 1000 K, kozje kg 650 do 760 K, prekajeno meso kg 1900 do 2200 K, špeh kg 1600 do 2000 K; napram prejšnjemu tednu se je podražilo goveje meso za 100 do 150 K, svinjsko za 50 K, špeh kg za 200 K.

Ljubljanski trg.

Goveje meso volovsko zadnji del kg 42 K, sprednji 38 K, debele telice in slabejši voli kg 36 K zadnji del, sprednji 32 K, meso krav 26 K zadnji, 22 kron sprednji, teletina 40 K. Prašičje meso: cel prašič po 44 K kg, rebra, poljuča in slično 46 K kg, hrbet brez privage 60 K kg. — Kruh stane beli 21 K, črni 17 K, rženi 18 K kg. — Jajca stanejo 6 K komad. Krompir se plačuje na trgu po 6 K kg, mestna aprovizacija pa ga prodaja po 4,80 K kg.

Borza 21./I.

Za eno češko krono je treba dati 140,50 naših, za ogrsko 11,90 naših, za dolar 8050 naših kron, za dinar 110 naših kron, za rumunski

lei 60 K, za liro 350 K, za francoski frank 670 kron, za švicarski frank 1580 K, za angleški funt 34.400 K, za nemško marko 41 K, za poljsko 2,45 K, za ruski rubel 6,71 do 7,10 K. — V Curihi je padla naša krona od 0,09 na 0,08.

Prometna konferenca v Gradcu. V Gradcu so se posvetovali zastopniki tistih držav, ki so dediči razgnane Avstrije, kako olajšati medsebojni blagovni in osební promet. Avstrija, Čehoslovaška, Italija in Mažarska so se zgovorile, da vpeljejo enotne potne liste z eno do dveletne veljave, „vizum“, to je potrditev naj velja za eno potovanje in enoletno; po navadi tudi ne bo treba dokazati potrebe potovanja in ne bo treba dovoljenja tiste države kamor se potuje. Jugoslavija, Poljska in Rumunija še niso privolile.

Korošcem onstran Karavank se najsrčneje zahvalujemo za novoletna voščila in jim jih vračamo enako gorko: Zdravko Müller, Ivan Markovič, Ivan Stisen, Franc Černjak, Ivan Sgirabelo, Micka Unterweger, Micka Kargl, Lojzka Milnerič, Anica Trunk in Lizika Mlinerčava.

Izkaz darov za pogorelce na Blatu. Miha Špek, Žrelec 200 K, Grafenauer Miha, Turdaniče 500 K, Nabrani darovi v Velinjavasi 520 K, Stari grad 500 K, nabrani darovi v Rožeku 240 K, nabrani darovi v Brnški fari 8420 K, Posojilnica na Zg. Koroškem 5000 K, Skupaj 15.380 K.

Naš listbotak kakoršnega bomo sami naredili!

Listnica uredništva.

Globasnica. Dragi moj, prav lepo, samo predolgo. Nimam prostora. Prosim, napiši krajši! — **J. O. v L.** Izborna, samo predolgo in zato ne vem, kedaj bom mogel spraviti v list, — **P. M. v C. V** Burgenlandu je okrog 60.000 Hrvatov (Wasserkroaten). Žive sredi Nemcev. So precej nezavedni. Dela se na to, da se vzbude. — **J. A. v M.** Porabim o priliki. Veseli smo, da tako širite naš list. — **J. Resman.** Isto! — **Školičan 100.** Bomo zelo hvaležni, če postanete naš redni dopisnik. — **Št. 17.** Pišete dobro. Se priporočamo.

PONUDBA. Proda se zbirka vsebujoča vse številke lista „Korošec“, 120 štev. II. letnika kompletno in različne plebiscitne letake. Ponudba na upr. „Kor. Sl.“ pod „Korošec“. 3

LIDOVA KNIHTISKARNA

SE PRIPOROČA ZA HITRO, OKUSNO IN CENO IZDELAVO VSAKOVRSNIH DRUSTVENIH, TRGOVINSKIH IN DRUGIH TISKOVIN, VABIL, OKLICEV I. T. D.

WIEN V., MARGARETENPLATZ 7

Frančišek Čermák,

DUNAJ V.,
Mittersteig 23-15

priporoča svoj zavod
za izdelovanje

angleških in
dunajskih

pian in pianin

(klavirjev).

Tudi export!

